

ჯანდაცვის სფეროს ბარომეტრი

#HSBarometer

ტალღა VIII

კურაციო
სამართაშორისო
ფონდი

წინასიტყვაობა (1)

კვლევის მიზანი

ჯანდაცვის სფეროში მიმდინარე პროცესების შესახებ დარგის სპეცილისტების მოსაზრებებისა და მოლოდინების შესწავლა

საკვლევი პერიოდი

ბარომეტრის VIII ტალღა აჭამებს 2016 წლის ივლისიდან დეკემბრის ჩათვლით ჯანდაცვის სფეროში მიმდინარე მოვლენებს

** შენიშვნა*

ბარომეტრის VIII ტალღა არ ასახავს 2017 წლის მარტიდან ჯანდაცვის სფეროში განხორციელებულ ცვლილებებს

წინასიტყვაობა (2)

- კვლევის შედეგები ასახავს მხოლოდ აღნიშნულ კვლევაში მონაწილე სპეციალისტების მოსაზრებებს
- რეალური ტენდენციების წარმოსაჩენად რესპონდენტთა მოსაზრებები, სადაც შესაძლებელი იყო, შედარდა ფაქტობრივ სტატისტიკურ მონაცემებს:
 - საქსტატის ოფიციალური მონაცემები ფასების და ინფლაციის შესახებ
 - საქსტატის მიერ წარმოებული შინამეურნეობების ინტეგრირებული გამოკვლევის ბაზების მეორადი ანალიზის შედეგები (ანალიზის შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ სლაიდზე #23)
 - ფინანსთა სამინისტროს მონაცემები ჯანდაცვის ბიუჯეტის შესახებ.

ძირითადი მიზნებები

დარგში მიღწეული წარმატებები სპეციალისტთა აზრით

1. ბოლო 2 წლის მანძილზე ბარომეტრის რესპონდენტები **”C ჰეპატიტის პროგრამის” მიმდინარეობას** ჯანდაცვის სფეროს პირველ წარმატებად ასახელებენ.
2. ბარომეტრის VIII ტალღაში ჯანდაცვის სფეროს მეორე წარმატებად **საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის გაუმჯობესებისთვის დაგეგმილი ცვლილებები** დასახელდა, წინა ტალღებისგან განსხვავებით, სადაც რესპონდენტები პროგრამის უწყვეტად მიმდინარეობას მიიჩნევდნენ სფეროს N2 წარმატებად.
3. ჯანდაცვის სფეროს მესამე წარმატებად კი რესპონდენტები **სამედიცინო დაწესებულებების დონეებად განსაზღვრის დაწყებას** ასახელებენ.

ჭანდაცვის სფეროს წინაშე მდგარი გამოწვევები

რესპონდენტების აზრით, ჭანდაცვის სფეროს წინაშე მდგარ უმთავრეს გამოწვევებს მიეკუთვნება:

1. ხარჯთ-ეფექტურობის მიღწევა ჭანდაცვის დაფინანსებაში
2. საყოველთაო ჭანდაცვის პროგრამის მართვა-ადმინისტრირების კუთხით არსებული ხარვეზები
3. საყოველთაო ჭანდაცვის პროგრამის დიზაინი.

ფასების დინამიკა და მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის შეფასება

გამოკითხულთა:

- 81.5% მიიჩნევს, რომ ბოლო 6 თვის მანძილზე სამედიცინო მომსახურება გაძვირდა
- 59% თვლის, რომ ამ პერიოდში ჯიბიდან გადახდებმა იმატა
- 89% მიიჩნევს, რომ ბოლო 6 თვეში მოსახლეობის ფინანსური დაცულობა გაუარესდა

სპეციალისტთა შეფასებები თანხვედრაშია საქსტატის ოფიციალურ მონაცემებთან, რომლის მიხედვითაც 2016 წლის მანძილზე

- ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურება გაძვირდა **↑5.78%-ით**
- საავადმყოფოების მომსახურება კი უმნიშვნელოდ გაძვირდა **↑0.92%-ით**
- მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის გაუარესებაზე მიუთითებს შინამეურნეობების კვლევის მონაცემებიც: 2010 წლიდან 2015 წლამდე **14%-ით** არის მომატებული იმ ადამიანთა რაოდენობა, რომლებსაც ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯი* დაუდგათ.

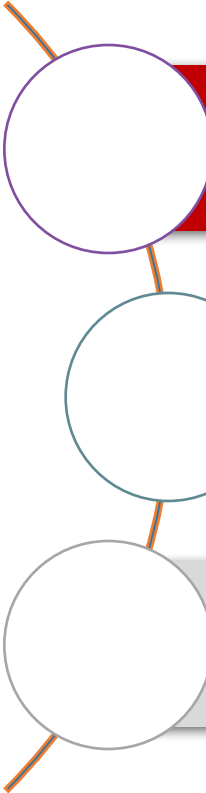
* შინამეურნეობის დანახარჯი ჯანდაცვაზე, რომელიც მთლიანი დანახარჯის 40%-ს და მეტს შეადგენს.

კვლევის შედეგები დეტალურად

ბოლო 6 თვის მანძილზე ჯანდაცვის სფეროს წარმატება

სპეციალისტები ბოლო 6 თვის მანძილზე ჯანდაცვის სფეროს წარმატებებად ასახელებენ შემდეგ მოვლენებს/ცვლილებებს:

ც ჰეკათიძის პროგრამის მიმდინარეობას

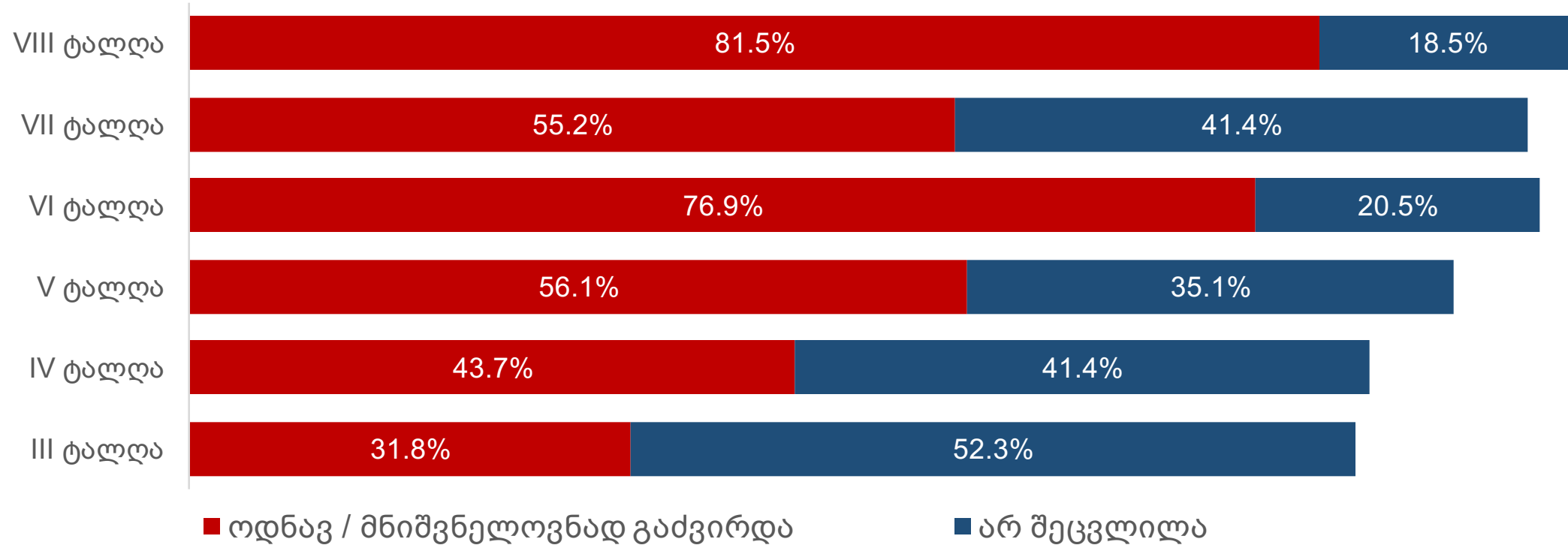
**საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით
დაგეგმილ რეფორმებს**

სამედიცინო დაწესებულებების დონეების განსაზღვრის დაწყებას

სამედიცინო მომსახურების ფასები და მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის შეფასება

ბოლო 6 თვის მანძილზე სამედიცინო მომსახურებაზე ფასების ცვლილების შეფასება

რესპონდენტთა უმრავლესობის (82%) შეფასებით ბოლო 6 თვის მანძილზე სამედიცინო მომსახურება გაძვირდა.

როგორ დარდება ფასებთან დაკავშირებით რესპონდენტთა მოსაზრებები საქ.სტატის ოფიციალურ მონაცემებს?

2016 წლის წლიური ინფლაციის მონაცემებით ჯანდაცვაზე ფასები მცირედ, მაგრამ მომატებულია (**↑2.1%**)

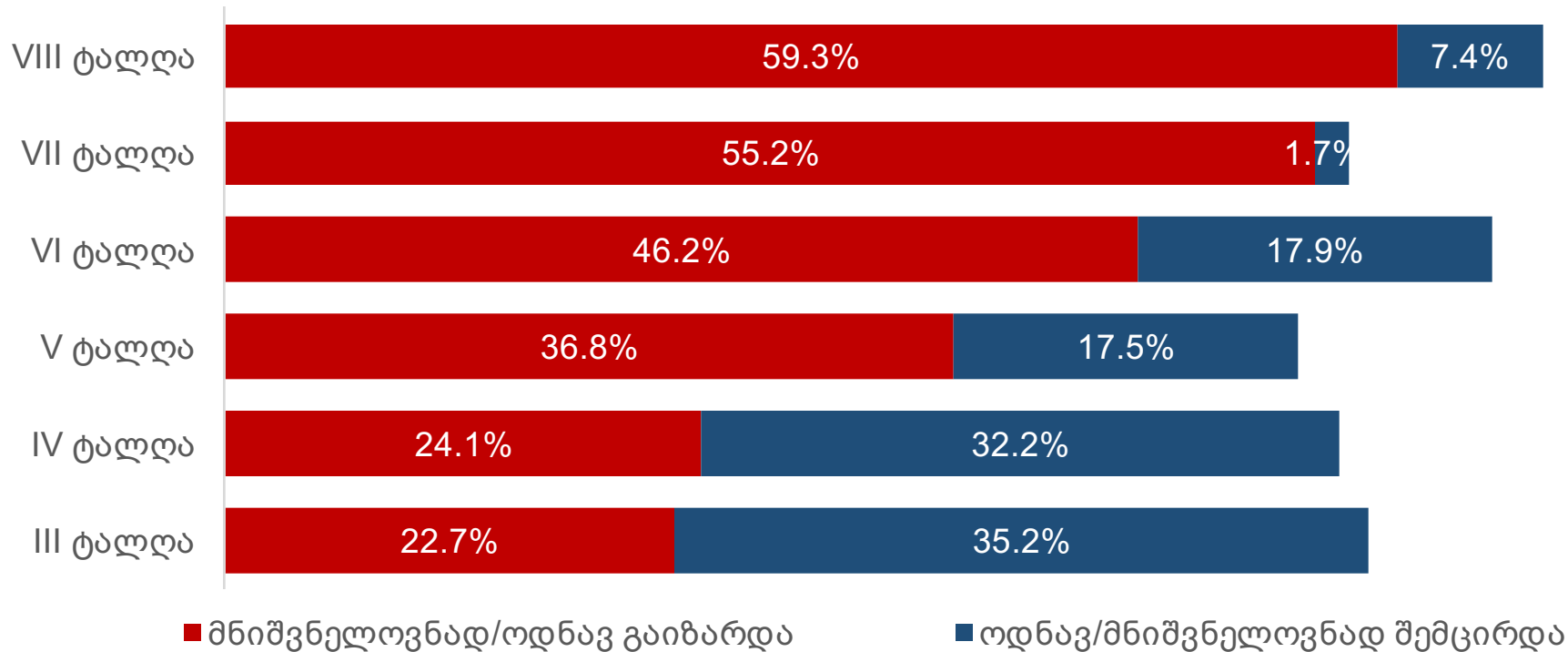
ფასების ცვლილება დაფიქსირდა შემდეგ პროდუქციასა და მომსახურებაზე:

- ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურება გაძვირდა **↑ 5.78%-ით**
- საავადმყოფოების მომსახურება გაძვირდა **↑ 0.92%-ით**
- სამედიცინო პროდუქცია (წამლები), აპარატურა და მოწყობილობა გაიფხვრა **-0.88% -ით**

წყარო: საქ.სტატი

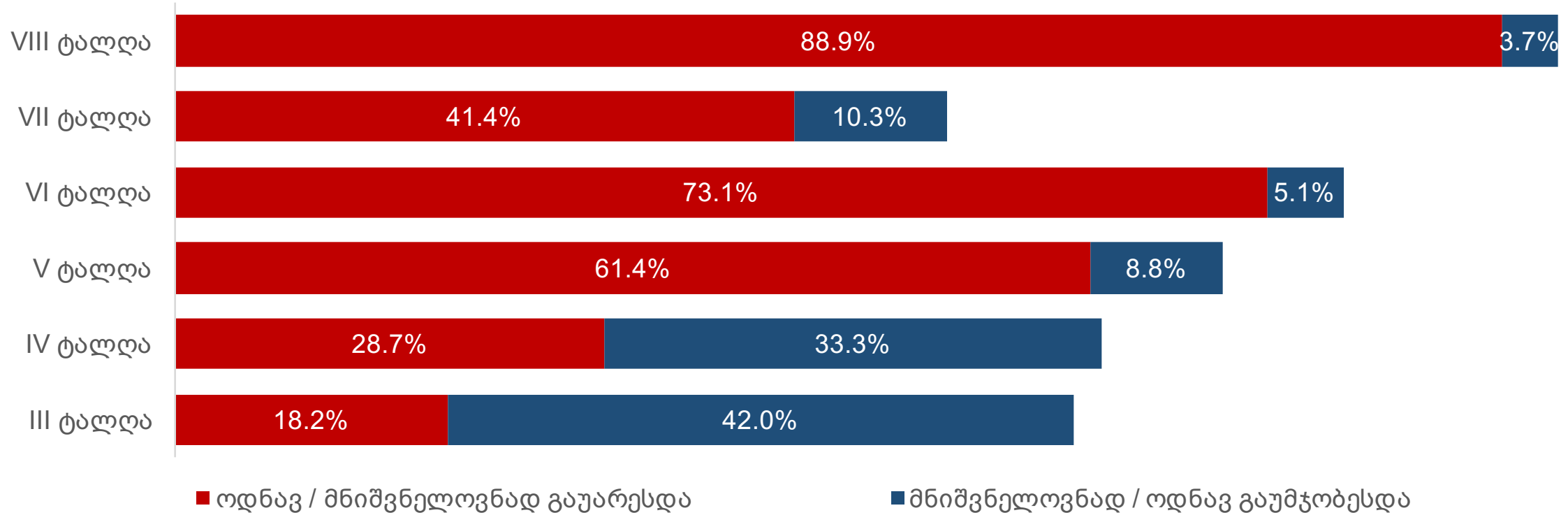
- ბარომეტრის რესპონდენტთა მოსაზრებები თანხვედრაშია საქ.სტატის ოფიციალურ მონაცემებთან ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურების გაძვირების კუთხით
- სამედიცინო პროდუქციის (წამლები), აპარატურისა და მოწყობილობების ჯგუფზე ფასების შემცირება 2016 წლის პირველი ნახევრიდან დაიწყო და ფასები ამ პერიოდში შემცირდა -12.4%-ით.
- 2016 წლის ბოლოსთვის სამედიცინო პროდუქციის (წამლები), აპარატურისა და მოწყობილობების ჯგუფზე ფასების -0.88%-იანი შემცირება დაფიქსირდა, რაც მიუთითებს ფასების დასტაბილურებას.

ბოლო 6 თვის მანძილზე ჯანდაცვის დანახდულებებში პაციენტის ჯიბიდან ფორმალური და/ან არაფორმალური გადასახდელების შეფასება

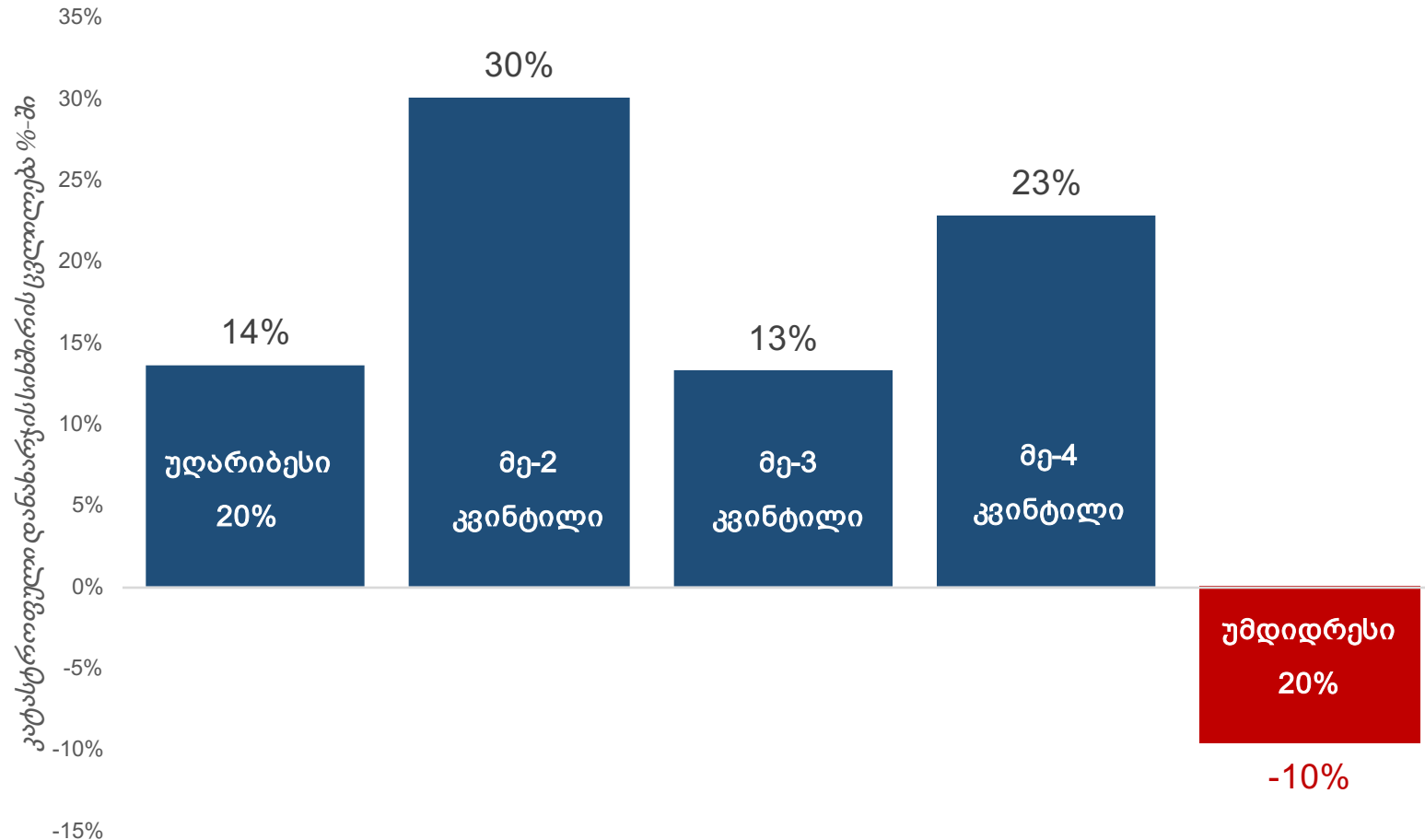
- ჯანდაცვის სერვისებზე ჯიბიდან გადახდილ თანხებზე ზრდის ტენდენცია მესამე ტალღიდან შეინიშნება
- VIII ტალღის მონაცემებით ჯიბიდან გადახდილი თანხების მატებას უკვე ათიდან ექვსი რესპონდენტი აღნიშნავს

ბოლო 6 თვის მანძილზე მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის შეფასება

ბარომეტრის VIII ტალღაში ათიდან ცხრა ადამიანი ფინანსური დაცულობის გაუარესებას აღნიშნავს.

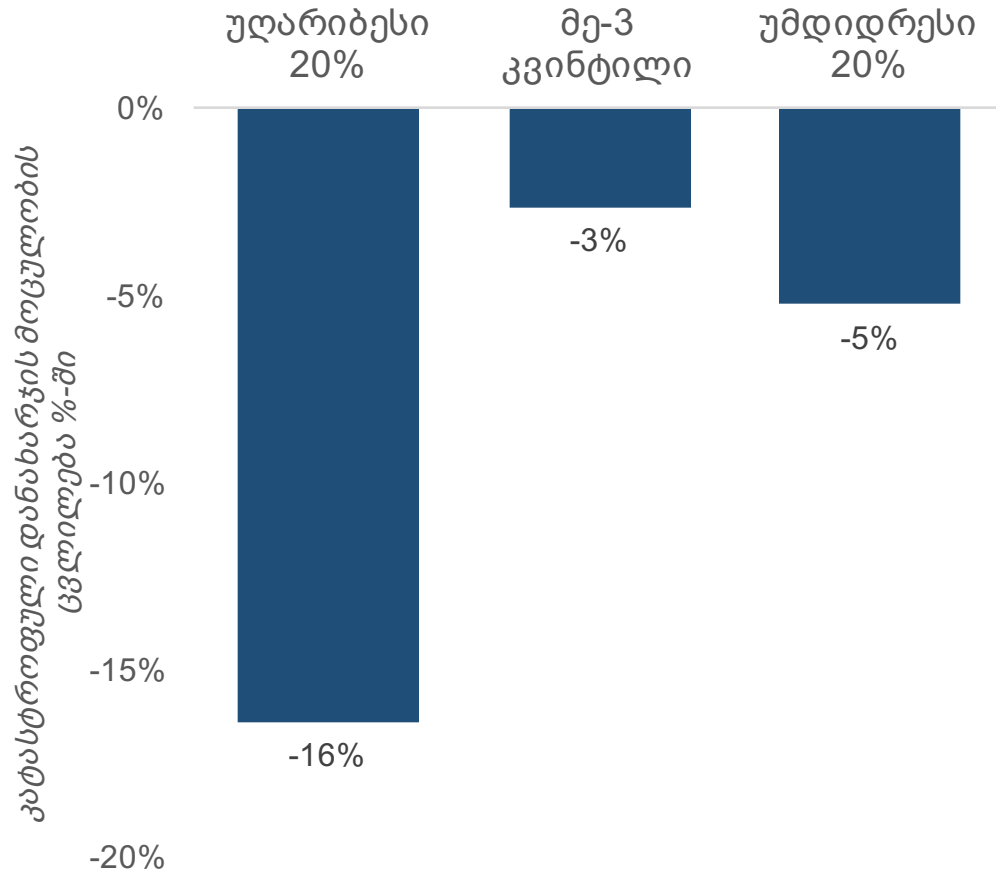
ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯების სვლილება 2010-2015 წწ (შინამეურნეობების კვლევა)

2010 წლიდან 2015 წლამდე
კატასტროფული დანახარჯები
სხვადასხვა შემოსავლის მქონე
მოსახლეობის ჯგუფებში
სხვადასხვანაირად შეიცვალა:

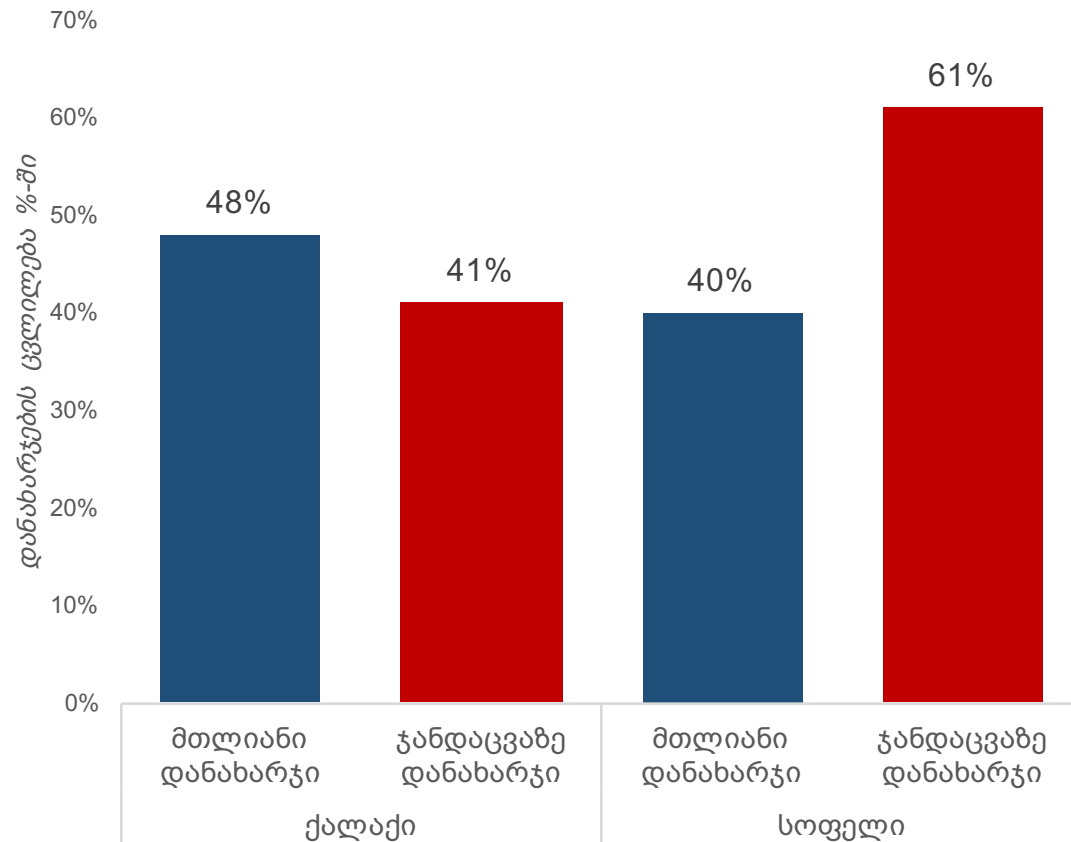
- კატასტროფული დანახარჯი
გაებარდა მოსახლეობის ყველა
ჯგუფს, გარდა უმდიდრესი 20%-სა.

კატასტროფული დანახარჯების მოცულობის ცვლილება 2010-2015 წწ (შინამეურნეობების კვლევა)

- მიუხედავად იმისა, რომ 2015 წ. კატასტროფული დანახარჯი უფრო მეტ ადამიანს დაუდგა 2010 წელთან შედარებით, 2015-ში მოსახლეობისთვის ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯის მოცულობა უფრო ნაკლებია ვიდრე 2010 წელს იყო.
- სავარაუდოა, რომ ეს ცვლილებები საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის ამოქმედებამ გამოიწვია:
 - მოსახლეობაში სამედიცინო სერვისებზე გაზრდილი ხელმისაწვდომობის ფონზე იმატა სერვისების უტილიზაციამ, რამაც გამოიწვია კატასტროფული დანახარჯების სიხშირის ზრდა
 - ხოლო სახელმწიფოს მიერ სუბსიდირებული სერვისების გამოყენების შედეგად იკლო კატასტროფული დანახარჯის მოცულობამ.

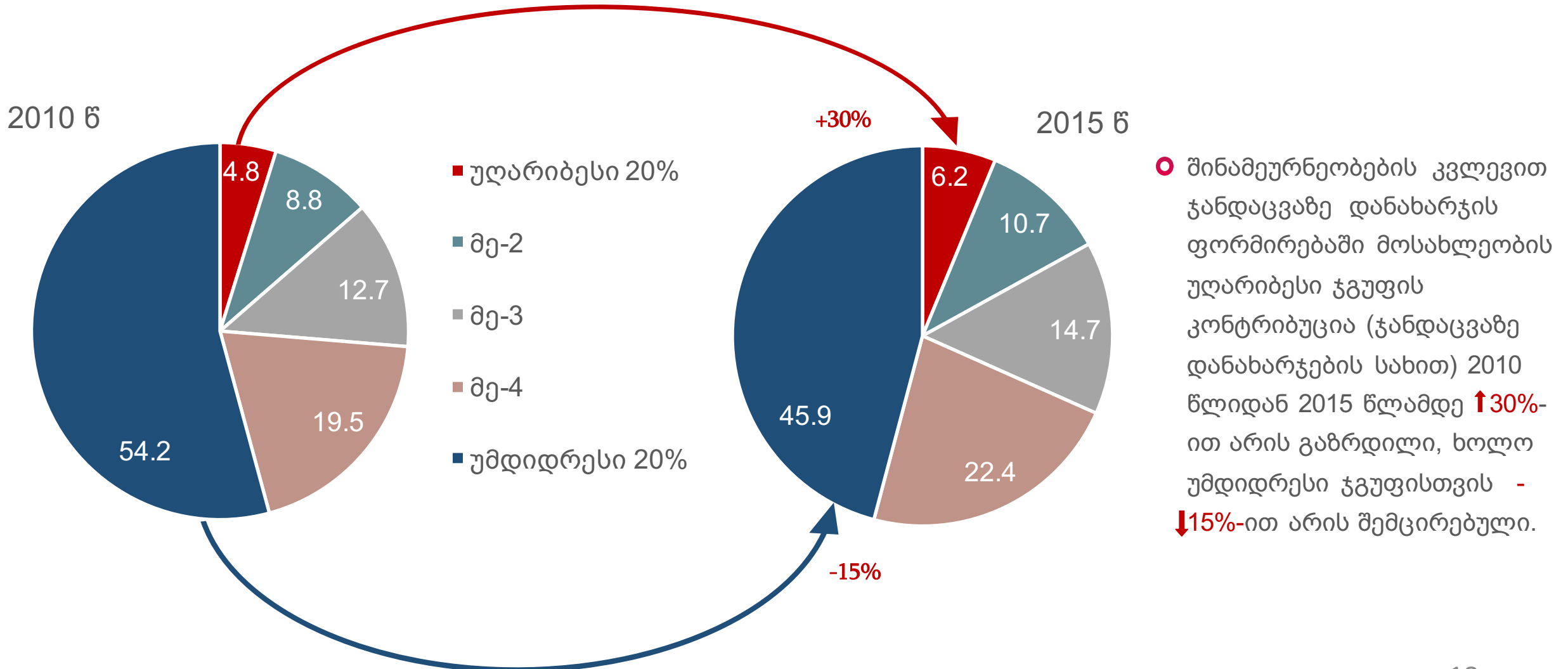
ჯანდაცვის და მთლიანი დანახარჯების ცვლილება სოფლად და ქალაქად მცხოვრები მოსახლეობისთვის 2010-2015 წწ (შინამეურნეობების კვლევა)

შინამეურნეობების კვლევის თანახმად განსხვავებულია ჯანდაცვის დანახარჯების ცვლილება სოფლად და ქალაქად 2010 წლიდან 2015 წლამდე:

- ამ პერიოდში სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის ჯანდაცვითი ხარჯი უფრო მეტად გაიზარდა ვიდრე მათი შემოსავლები, ქალაქად კი პირიქით, რაც იმაზე მიგვანიშნებს რომ ქალაქის მოსახლეობამ საყოველთაო ჯანდაცვით ალბათ უფრო მეტად ისარგებლა ვიდრე სოფლის მოსახლეობამ.

ჯანდაცვის დანახარჯის ფორმირება (შინამეურნეობების კვლევა)

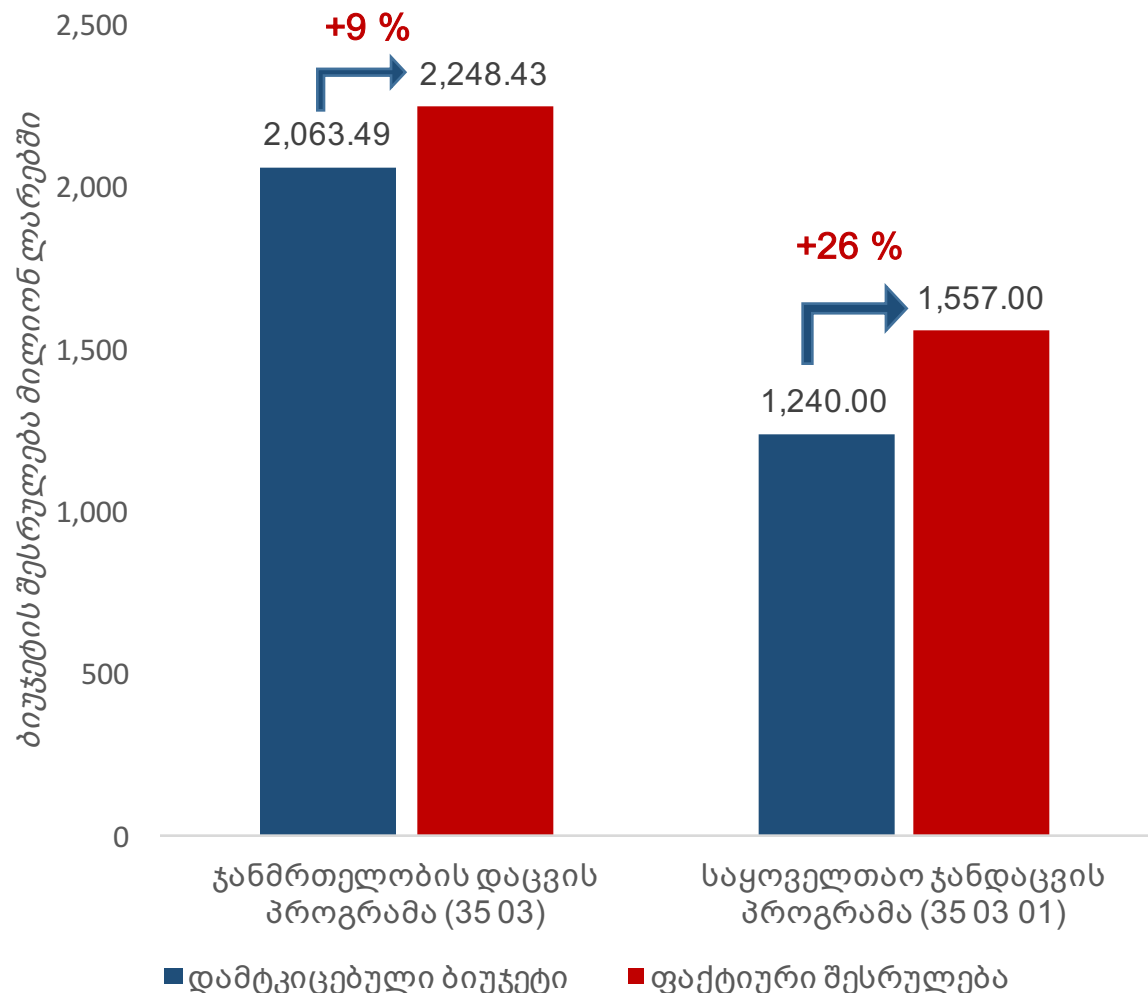
სპეციალისტთა შეფასებები
ჯანდაცვის სფეროში არსებულ
გამონევივებზე

ჯანდაცვის სფეროს გამოწვევა/ პრობლემა, რომელის მთავრობამ უნდა მოახმაროს

ბარომეტრის VIII ტალღაში დასახელებული გამოწვევების ნუსხა თითქმის უცვლელია მეხუთე ტალღიდან მოყოლებული:

- 1 ხარჯთ-ეფექტურობა ჯანდაცვის დაფინანსებაში**
- 2 საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის მართვა-აღმინისტრირება**
- 3 საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის არსებული დიზაინი 2017 წლის მარტის სვლილებებამდე**

ხარჯთ-ეფექტურობისა და საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის მართვის გამოწვევები ბიუჯეტიდან დანახულ ჭრილში

- ბოლო 3 წლის მანძილზე საყოველთაო ჯანდაცვის ბიუჯეტით სულ დახარჯულია 317 მლნ ლარით (+26%) მეტი ვიდრე გეგმით იყო გათვალისწინებული.
- ამავე დროს ბოლო 3 წლის მანძილზე ჯანდაცვით პროგრამებზე მთლიანად დახარჯულია დაგეგმილზე 185 მილიონით (9%-ით) მეტი, რაც იმას მიუთითებს რომ ჯანმრთელობის დაცვის სხვა პროგრამების ფულიც ალბათ საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამას მოხმარდა.

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახელმწიფო ხაზინა
2014, 2015, 2016 წლის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშები.
პროგრამა 35 03; 35 03 01

დამატებითი ინფორმაცია კვლევის შესახებ

შინამეურნეობებში ჯანდაცვის დანახარჯების ანალიზის შესახებ

- მონაცემთა ანალიზისთვის გამოვიყენეთ შინამეურნეობების ინტეგრირებული გამოკითხვის 2010, 2011, 2012, 2014 და 2015 წლის მონაცემთა ბაზები (2013 წელი არ გაანალიზებულა ძირეული რეფორმების ეტაპობრივი დანერგვის გამო), რომლებსაც საქ.სტატი ყოველწლიურად აწარმოებს.
- კვლევის ამოცანა
 - ჯანდაცვაზე კატასტროფული დანახარჯების* შეფასება
 - მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის შეფასება

* შინამეურნეობის დანახარჯი ჯანდაცვაზე, რომელიც მთლიანი დანახარჯის 40%-ს და მეტს შეადგენს.

მოკლე ცნობები ბარომეტრის რესპონდენტების შესახებ

- ბარომეტრის მერვე ტალღა წარმოდგენილია მონაწილეთა ფართო სპექტრით:
 - სამთავრობო სტრუქტურები
 - სამედიცინო და საგანმანათლებლო დაწესებულებები
 - საერთაშორისო ორგანიზაციები
 - პროფესიული ასოციაციები და სადაზღვევო ორგანიზაციები
 - კვლევითი საექსპერტო ჯგუფები
- საკმარისი ექსპერტული და ასაკობრივი ცენზით და გენდერული განაწილებით:
 - მონაწილეთა 80%-ს აქვს ჭანდაცვის სფეროში მუშაობის 10 წლიანი და მეტი გამოცდილება
 - მონაწილეთა 83%-ის ასაკი 40 წელზე მეტია
 - რესპონდენტთა 56% ქალბატონია

ჯანდაცვის სფეროს ბარომეტრი

www.curatiofoundation.org

დასასრული

საავტორო უფლებები დაცულია.

შედეგების ციტირება ნებადართულია წინასწარი თანხმობის
გარეშე, მაგრამ აუცილებლად წყაროს მითითებით.

კურაციო
საერთაშორისო
ფონდი